

Barbora Zentková & Julia Gryboš: One-Legged Pigeon

Barbora Zentková a Julia Gryboš vytvořily pro Galerie Kostka jednu ze svých dosud nejmonumentálnějších instalací. Formálně v ní rozvíjejí již v minulosti uplatněné postupy a materiály, vrství a rekonfigurují je však do nového estetického celku. Na centrální dispozici galerie reagují středovou kompozicí, která vytváří téměř dojem jeviště (a v tomto smyslu dochází k oživení „scény“ během hudební performance na vernisáži). Umělkyně tak opět uplatňují svůj přístup k výstavě jako k celistvému prostředí, které diváka/divačku pojme do sebe. Pocitu, že jsme sami vtahováni do díla, je docíleno jednak měřítkem osmimetrové textilní „stěny“, jednak dialogem vertikálního a horizontálního plánu, který už se stal nedílnou součástí rukopisu této autorské dvojice. Jejich dlouhodobý zájem o různé způsoby tkaní se nyní zhmotnil v podobě minimalistické variace na makramé – mnoha set letou techniku „drhání“, která v současnosti znovu nabývá na popularitě. Komplikované vyplétání recyklovaných konstrukcí z předchozích výstav tentokrát umělkyně přetavily do podstatně uhlazenější formy, která kombinuje zbytkové materiály (lana, lino) s na míru vyhotovenými kovovými rámy. Také pozvolný gradient pastelových barev připomínající tóny oblohy při západu slunce vyvolává dojem zklidnění a harmonie.

Výstavu One-Legged Pigeon můžeme interpretovat jako posun autorek k další tvůrčí kapitole. Nejde o radikální skok, nýbrž o plynulý vývoj navazující formou i obsahem na řadu předchozích výstavních projektů, které tematizovaly lidskou práci, tlak na výkon v pozdním kapitalismu a z něj plynoucí chronickou vyčerpanost. Motiv napětí a následného potenciálního kolapsu ale nyní střídá uvolnění. Jako metaforu si umělkyně zvolily jogínskou polohu Eka Pada Rajakapotasana (česky „pozice jednohého holuba“), která slouží zejména k uvolnění kyčlí. Podle ajurvědy se právě v této části těla hromadí stres a negativní emoce, takže pozice holuba je vhodná k jejich zmírnění. Správné zvládnutí této pozice tak prý nezřídka doprovázejí slzy.

Zentková a Gryboš vnímají terapeutický potenciál samotného procesu tvorby této instalace. Ruční práce a pomalost, která je s ní spojená, přináší zkušenost zklidnění a naplnění. Jako by postupná, repetitivní práce umožňovala jiné prožívání času, než to které nám vnucuje netrpělivý duch dneška. My všichni jsme museli během uplynulého roku a půl alespoň dočasně a alespoň v některých ohledech trochu zpomalit. Našla jsem si po mnoha letech opět čas na cvičení jógy, moje kamarádka se zase během lockdownu naučila techniku makramé. Dneska už ale zase nemáme čas. Jak ze zkušenosti zpomalení učinit univerzální princip a nikoli pouze únikovou metodu individuální relaxace? A není představa zpomalení pouhou chimérou, jež jen zdržuje akceleraci kolapsu, který jediný může přinést skutečnou katarzi?

Napětí nebo uvolnění? Vyčerpání nebo odpočinek? Akcelerace nebo zpomalení? Současná výstava Barbory Zentkové a Julie Gryboš není definitivní volbou, ale spíše pohybem na této oscilující křivce.

Vystavující: Barbora Zentková & Julia Gryboš:
One-Legged Pigeon
Kurátorka: Tereza Jindrová
Vernisáž: 14. 9. 2021

MeetFactory je v roce 2021 podporována grantem hl. m. Prahy ve výši 9.000.000 Kč.

MINISTERSTVO
KULTURY

Budweiser
Budvar

Dial Telecom

Vltava
Český rozhlas

Radio Wave
Český rozhlas

ARTALK

Státní fond kultury ČR